



2025-01-17

Innehåll

Kommuner med utsatta områden.....	2
I relation till ordinarie verksamhet.....	2
Likhetsprincipen.....	2
Långsiktighet och spridning.....	2
Yttrande respektive aktivitet.....	3
1. Street sessions (438 711,88 kronor).....	3
2. Lovaktiviteter föreningar och verksamheter (553 934,55 kronor) 4	4
3. Lovverksamhet (333 579,79 kronor).....	6
4. Kommunikation om platsen Alby och Albys Hjärta Changers Hub (608 000 kronor).....	7
5. Folkklab Hallunda Folkets Hus (550 000 kronor).....	7
6. Skapande verkstad Kulturskolan (386 507,65 kronor).....	7
7. Digitala berättelser/Hemma i Botkyrka (1 715 583,39 kronor)	9
8. Unga leder Unga (121 380 kronor).....	9
9. Ta fram trygghetsskapande och våldspreventiva metoder för barn och ungdomsverksamhet (20 006,25 kronor).....	10
10. Utbildningsplattformen (4 318 001 kronor).....	10
11. Aktiviteter med trossamfund (20 000 kronor).....	14
12. Kommunikationsinsatser (351 290 kronor).....	15
13. Layout TÅGET (59 400 kronor).....	15
14. Studieresa till Malmö (71 593,07 kronor).....	16
15. Knattefotbollsskola (400 000 kronor).....	17
16. Ej statsbidrag (17 871,91 kronor).....	17
17. Evenemang stadsdelar (227 279,66 kronor).....	17
18. MKC Campus (50 000 kronor).....	23
19. V.47 Vi mot Våldet (119 717,29 kronor).....	23
20. EST konferens (50 635,80 kronor).....	24
21. Ej statsbidrag (1 740 kronor).....	24
22. Annonsering förstärkta jour- och familjehem (127 000 kronor) 25	25
23. Mentorsfamiljer (126 163,20 kronor).....	26
24. Utbildning för socialsekreterare i familjerättsligt arbete vid våld i nära relation (11 150,88 kronor).....	27
25. Utbildning i RBM (68 000 kronor).....	27
26. Skräddarsydd säkerhetsutbildning avseende barnskyddsärenden (56 860 kronor).....	28



Yttrande Socialstyrelsen

Kommuner med utsatta områden I relation till ordinarie verksamhet

Botkyrka kommun har förhållit sig till Socialstyrelsens anvisning att använda statsbidraget till att komplettera och förstärka befintlig verksamhet. Att som kommun hantera lägesbilder som uppstår i utsatta områden innebär att konstant ligga i framkant för vad som krävs för att motverka en negativ utveckling. Det krävs en omvärldsbevakning av beprövad erfarenhet och konstant kunskapshöjning. Den behöver hela tiden kopplas samman med den lokala lägesbilden som väger samman flera aktörers perspektiv. Ett läge som Botkyrka delar med ett antal andra kommuner i samma situation. Att identifiera relevanta ambitionshöjningar och komplement till ordinarie verksamhet behöver utgå från rådande lokal lägesbild.

Likhetsprincipen

Botkyrka kommun har tagit del av Socialstyrelsens uppföljning av andra kommuners användande av statsbidraget. Genomgående är att det finns fler gemensamma nämnare på insatser, ambitionshöjningar som kommuner bedömer ger effekt och är värdehöjande utifrån det anvisningarna syftar till. Hänvisningar görs till studier, beprövad erfarenhet och omvärldsbevakning.

Det går också att se att de, likt Botkyrka kommun, efter bästa förmåga har omsatt statsbidraget efter Socialstyrelsens anvisningar.

Långsiktighet och spridning

En utmaning med att arbeta med riktade statsbidrag är att de är tidsatta på så sätt att de är kortsiktiga. Botkyrka kommun har i framtagandet av aktiviteter arbetat för att det ska vara sådana som ger långsiktiga effekter för Botkyrkaborna och medarbetarna, att de ger kunskap som kan tas tillvara över tid och bidrar till ökat lärande. Likaså att de ska förstärka utvecklingen av tvärsektoriell samverkan internt i kommunen samt med externa aktörer. Botkyrka kommun ser att det finns fler exempel där detta har fallit väl ut. Inte bara för kommunen utan för även andra kommuner, som har hört av sig för att ta del av den verksamhet som Botkyrka kommun har utvecklat med hjälp av statsbidraget.



Yttrande respektive aktivitet

1. Street sessions (438 711,88 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte överensstämmer med bidragets syfte. Det ekonomiska underlaget innehåller poster som inte har säkerställts att de har använts enligt villkoren för bidraget

Kommunens hänvisning till bidragets syfte

Botkyrka konsthall ligger i Fittja centrum, ett av polisens utpekade särskilt utsatta områden. Kommunen har ett kontinuerligt arbete i Fittja centrum för att lyckas med platsaktivering (se bilaga 27.1) i det brottsförebyggande arbetet där Botkyrka konsthall har en viktig roll som mötesplats och för att aktivera barn och unga i meningsfull fritid genom att erbjuda kreativa aktiviteter. Street Sessions skapade också förutsättningar för barn och unga vars föräldrar inte själva har råd att ge sina barn och unga en aktiv fritid.

Street sessions var en serie aktiviteter i Botkyrka konsthall. I arbetet med aktivering av platsen är det av största vikt att kommunen erbjuder en bredd av aktiviteter för att alla barn och unga ska kunna hitta något som de vill och kan delta i. Med medel från Socialstyrelsen kunde Botkyrka konsthall förstärka och utveckla aktiviteter kopplade till bland annat den tidigare uppmärksammade utställningen "När vi inte längre kan gråta", som skildrade sorgen efter det dödliga våldet. Vissa av aktiviteterna genomfördes under skolloven, se bilaga 27.1 om lovaktiviteter.

Hur medlen har använts

Namnet Street Sessions kommer ur att det finns en kultur på våra gator som vi behöver diskutera och behandla. Vad händer på våra gator? Street Sessions gav deltagarna möjlighet att besvara frågan genom möten, skapande workshops och inspirationsträffar, som också resulterade i en filmproduktion för unga med unga – Heroes of Fittja. Den prioriterade målgruppen för aktiviteterna var mellanstadiebarn från 10 år eftersom allt yngre barn kommer i kontakt med våldsamma miljöer och utsätts för försök till rekrytering till kriminella nätverk.

Alla fakturor är kopplade till de aktiviteter som barn och unga har erbjudits. Kommunen har lämnat alla underlag och transaktioner i tidigare återkoppling och om det är något som är oklart behöver det tydligare definieras vad som är oklart.

Anställningsavtal

Socialstyrelsen har angett ett avtal under punkten 6 som avser Skapande verkstad Kulturskolan. Det hör inte till Skapande verkstad Kulturskolan utan berör Street sessions. Det felaktiga datumet på anställningsavtalet beror på att datasystemet automatiskt anger utskriftsdatum. Det utskrivna datumet blir alltså det datum då dokumentet skrivs ut och är inget kommunen kan



påverka. Kommunen tillbakavisar därmed att det skulle handa om en efterkonstruktion avseende avtalet. Personen har varit anställd för att arbeta i projektet.

2. Lovaktiviteter föreningar och verksamheter (553 934,55 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten är en icke tillåten myndighetsutövning och därmed inte godkänd användning av statsbidraget. Delar av användandet går inte att säkerställa att de varit enligt syftet med bidraget. Slutligen att delar inte varit i enlighet med villkoren för bidraget.

Kommunen samverkar med civilsamhället genom lovbidrag som möjliggjort verksamhet och aktiviteter som utförts i samarbete med kommunen.

Botkyrka kommun konstaterar att det blir svårt att ha en strukturerad samverkan med civilsamhället och föreningar om det är otillåtet att betala ut ekonomisk ersättning för aktiviteter och verksamhet som organisationen/föreningen utför i samarbetet med kommunen.

Kommunens hänvisning till bidragets syfte

Kommunen anser att fritidsaktiviteter på loven är en viktig del i helheten i det brottsförebyggande arbetet. Se sida 4 om varför Botkyrka kommun har använt medel från Socialstyrelsen till aktiviteter på skolloven.

Lovaktiviteterna är något som Botkyrka kommun redan gör som en del av kommunens strukturerade samverkan med Botkyrkas lokala civilsamhälle. Med medlen från Socialstyrelsen kunde Botkyrka kommun förstärka detta arbete med många fler och ett större utbud av aktiviteter för att erbjuda barn och unga en meningsfull och utvecklande fritid på loven.

Hur medlen har använts

Kommunens mål är att erbjuda en bredd av aktiviteter på loven för att det ska gå att hitta något som passar alla intressen och locka barn till lovaktiviteterna i stället för att de kan hamna i riskfyllda situationer och dras in i spontan kriminalitet eller bli föremål för att rekryteras in i kriminella nätverk. Därför erbjuder loven både idrottsaktiviteter och skapande aktiviteter med spel- och pysselmaterial. Något som många barn och unga vill delta i.

Varför gör vi utbetalning av bidrag till civilsamhället och föreningslivet?

Civilsamhället och föreningslivet är en viktig aktör för att barn och unga ska få en meningsfull fritid och trygga sammanhang att delta i. Med sin lokala förankring, kontaktnät och roll som mötesplats kompletterar de den kommunala verksamheten och når ut till individer som kommunen inte



alltid kommer i kontakt med. På så sätt bidrar föreningarna till att motverka segregation och kriminalitet och stärker därmed trygghet och trivsel i Botkyrka.

Civilsamhället får inte ett generellt föreningsbidrag utan får ansöka om lovbidrag som är öronmärkta. Vi följer upp att lovmedlen går till rätt saker genom bland annat uppsökande arbete på de aktiviteter som civilsamhället uppgett i sin ansökan att de ska genomföra.

När det gäller icke namngivna juridiska personer så står mottagaren i kommentaren i transaktionsfilen som skickats in, det förtydligas nedan genom gulmarkering.

Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9698				2023-09-19	Korpen verksamhet för unga med särskilda behov i Fittja äng
Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9707				2023-09-19	Albyrådet prova på aktiviteter för barn och unga i Hallunda/Norsborg/Alby/Fittja
Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9745				2023-09-19	REI kampsport drop in med många olika aktiviteter i Alby för barn och unga
Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9895				2023-09-19	4 H gård Hågelby prova på 4H-aktiviteter och djurskötsel för barn och unga
Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9593				2023-09-19	Pakistanska cricket sommarläger med cricket för barn och unga i Norsborg
Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9597				2023-09-19	Filippinska föreningen verksamhet och aktiviteter för barn och unga i Norsborg



Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9628				2023-09-19	Alby Zalmi drop in cricket för barn och unga i Norsborg
Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9645				2023-09-19	Tumba Fight club verksamhet och aktiviteter för barn och unga i Storvreten
Stöd till sommarlovsaktiviteter 2023/Bidnr 9695				2023-09-19	Konyaspor KIF sommarlovskul i Alby

3. Lovverksamhet (333 579,79 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte överensstämmer med bidragets syfte. Vidare att det ekonomiska underlaget inte tydligt nog beskriver vad fakturorna avser och därmed inte går att säkerställa att den använts enligt villkoren.

Kommunens hänvisning till bidragets syfte

Kommunen anser att varje fritidsaktivitet på loven är en viktig del i helheten för det brottsförebyggande arbetet. Se sida 4 om varför Botkyrka kommun har använt medel från Socialstyrelsen till aktiviteter på skolloven.

Aktiviteter fungerar som en skyddsfaktor för unga. Genom att rikta dem till barn i ekonomiskt utsatta familjer, skapas positiva alternativ som minskar risken för att de söker sig till riskfyllda sammanhang.

Hur medlen har använts

Medel har använts för att förstärka kommunens förebyggande arbete med att erbjuda ett brett utbud av meningsfulla fritidsaktiviteter under loven.

Ett brett utbud är nödvändigt för att tilltala en bred målgrupp av barn och unga som ett led i att kunna ge dem meningsfulla alternativ och förebygga att de hamnar i riskfyllda situationer eller dras in i kriminalitet.

Aktiviteter inkluderar både idrotts- och skapandeaktiviteter, som lockar många ungdomar.

Botkyrkas bibliotek och konsthall är viktiga mötesplatser för många barn och unga med intressen inom språk, historieberättande, rollspel, spel, läsning och skapande.

De inköp som gjorts har syftat till att tillhandahålla nödvändigt material för aktiviteterna såsom workshops och utställningar och är därmed en naturlig



del av de workshops som erbjöds. Fokus ligger på att stödja aktiviteten och aktivera barn och de unga med materialet och inte själva inköpet av exempelvis spel eller t-shirts. Syftet är att skapa trygga, utvecklande miljöer som stärker barnens identitet och självkänsla.

Bland annat har material till utställningen AURA köpts in. I AURA fick alla barn och unga komma och ta över konsthallen för att skapa utställningen i ett växande konstverk som de skapade tillsammans utifrån frågan: Vad får dig att må bra? Tågresaerna var kopplade till ett inspirationsbesök för unga vuxna deltagare i konsthallens aktivitet Ateljé BK som handlar om att stärka ungas skapande och kreativitet.

4. Kommunikation om platsen Alby och Albys Hjärta Changers Hub (608 000 kronor)

Kommunen avser återbetala aktiviteten.

5. Folklab Hallunda Folkets Hus (550 000 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten är icke tillåten myndighetsutövning och därmed inte en godkänd användning av statsbidraget.

Kommunen samverkar med civilsamhället genom föreningsbidrag som möjliggjort verksamhet och aktiviteter som utförts i samarbete med kommunen.

Botkyrka kommun konstaterar att det blir svårt att ha en strukturerad samverkan med civilsamhället och föreningar om det är otillåtet att betala ut ekonomisk ersättning för aktiviteter och verksamhet som organisationen/föreningen utför i samarbetet med kommunen.

6. Skapande verkstad Kulturskolan (386 507,65 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att det inte går att säkerställa att medlen använts i enlighet med bidragets syfte. Vidare bedömer Socialstyrelsen att kommunen har efterkonstruerat handlingar. Det framgår även att Socialstyrelsens skrivelse att kommunen inte har kunnat redovisa kostnader på ett sådant sätt att det går att härleda hur medlen använts.

Kommunens hänvisning till bidragets syfte

Denna insats har kompletterat kommunens brottsförebyggande arbete genom att förstärka alternativen för en meningsfull och aktiv fritid, den har bidragit till en förstärkning av insatser i ett socialt utsatt område i Botkyrka



kommun. Insatsen har nått barn och unga som inte brukar delta i den ordinarie verksamheten i Kulturskolan då verksamheten erbjöds kostnadsfritt under en termin. I vanliga fall kostar en termins deltagande på en av Kulturskolans kurser 300 kronor.

En meningsfull fritid är en skyddsfaktor för barn och unga. Fritiden är en viktig del av unga människors liv där de formar sin identitet och självkänsla och utvecklar viktiga relationer. I fritidsaktiviteter kan de utveckla relationer till trygga vuxna i stället för att riskera att utveckla riskfyllda relationer till personer från kriminella nätverk.

Unga som erbjuds meningsfulla aktiviteter på fritiden känner trygghet och gemenskap, får en bättre fysisk och psykiskt hälsa och känner att de kan påverka sin livssituation. De blir mer aktiva i sitt lokalsamhälle och de presterar bättre i skolan. Allt detta är skyddsfaktorer för att barn inte ska hamna i riskfyllda miljöer.

Hur medlen har använts

Insatsen delades upp i två delar; Musikvågen och End of 13. Insatsen Musikvågen har skett i samverkan med förskolor, civilsamhället och medborgarna genom sitt uppsökande arbete för att nå målgruppen i norra Botkyrka. Insatsen End of 13 har skett i samverkan med skolor, gymnasium och fritidsverksamhet i norra Botkyrka för att nå målgruppen.

Musikvågen: Många föräldrar som deltagit vittnar om hur viktig den här verksamheten har varit för dem och deras barn eftersom de gör något tillsammans, barnen lär sig nya saker, får genom musik och dans uttrycka sina känslor och det i sin tur gör att de börjar prata om saker som de kan tycka är jobbiga, så både föräldrar och barn får möjlighet att genom musiken bearbeta händelser och rädslor i livet på ett bra sätt tillsammans. Barnen erbjuds på detta sätt en meningsfull fritidsaktivitet i trygga miljöer.

End of 13: Pedagogerna möter och arbetar med barn och unga i känsliga åldrar som dagligen möts av samhällets utmaningar. De får möta och mötas i dans, musik, teater, konst och media. På det sättet får de en meningsfull fritidsaktivitet där de bildas i kultur, skaffar nya vänner och dessutom har en trygg och säker plats att gå till efter skolan. Insatsen har mött nyanlända barn och unga som vittnar om att de får en plats som erbjuder de en trygg miljö och en bra introduktion i det svenska samhället och det svenska språket och de får vänner. Genom föreställningen får målgruppen uttrycka sin oro, sina tankar, känslor och rädslor. Den senaste föreställningen som gjordes höstterminen 2023, där deltagarna fick välja ämne för den, handlade just om oron och rädslan för våldet och drogproblematiken.

För att leda barn och unga i öppen verksamhet och för att hålla ihop samverkan med andra aktörer i kommunen krävdes pedagoger. Stora delar



av det som Kulturskolan erbjuder i form av teater, musik och film är beroende av närvarande pedagoger som leder arbetet, lär ut och tar emot i den här typ av öppen verksamhet som erbjuds. Därav är kostnaderna kopplade till projektet lönekostnader.

Anställningsavtal

Avtalet som hänvisas till under denna verksamhet är inte kopplat hit utan hör ihop med Street sessions, se svaret under den punkten. Avtalen kopplade till Skapande verksamhet Kulturskolan har skickats in signerade och korrekt daterade.

7. Digitala berättelser/Hemma i Botkyrka (1 715 583,39 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte överensstämmer med statsbidragets syfte. Vidare bedömer Socialstyrelsen att det ekonomiska underlaget inte kan säkerställas är enligt villkoren för bidraget. Inledande bedömning är även att kostnaden för aktiviteten är hög.

Kommunen delar Socialstyrelsens bedömning och avser återbetala aktiviteten.

8. Unga leder Unga (121 380 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att kommunen inte kunnat visa att aktiviteten överensstämmer med statsbidragets syfte. Förberedelser för New-York-resan och parfymworkshop. Det ekonomiska underlaget innehåller kostnadsposter som inte tydligt nog beskriver vad fakturorna avser.

Projektet har inte enbart handlat om att förbereda ett studiebesök. Insatsen har stärkt kommunens brottsförebyggande arbete genom att öka de trygghetsskapande åtgärderna enligt kommunens platssamverkan (se sida 6). Detta har uppnåtts genom aktivering av offentliga platser i kommunen tillsammans med unga ledare, vilket har ökat närvaron i kommunens utsatta områden.

Utöver förstärkning av kommunens fältarbetare har unga fått möjlighet att ta initiativ och aktivera platserna, vilket har lett till ökat ungdomsengagemang och deltagande i brottsförebyggande aktiviteter.

En av aktiviteterna, parfymworkshop, är i linje med den trend som kallas Smellmaxxing, vilken växte kraftigt under 2024. Trenden, som främst har förankrat sig bland unga män, har lett till ett ökat intresse för parfym och lyxiga dofter. Parfymworkshopen är anpassad för att engagera unga i ett projekt där de själva skapar aktiviteter för att aktivera andra unga i trygghetsskapande insatser.

(Bilaga 08.1-08-2)



9. Ta fram trygghetsskapande och våldspreventiva metoder för barn och ungdomsverksamhet (20 006,25 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte omfattas av statsbidraget då den genomfördes 2024.

Aktiviteten gick ut på att utveckla samverkan mellan aktörer i lokalsamhället såsom socialtjänst, polis och skola. Medlen även användes för att förstärka och komplettera kommunens brottsförebyggande arbete samt minska risken att unga hamnar i kriminalitet och som ett sätt att bemöta konsekvenserna av de skjutningar som ägde rum under 2023. Aktiviteten genomfördes delvis 2023 (motsvarande 20 006,25 kronor) och delvis 2024 (motsvarande 18 123,24 kronor).

Aktiviteten 2023 fakturerades under 939787 och 939863 med fakturadatum 231207.

(Bilagor 09.4-09.5)

10. Utbildningsplattformen (4 318 001 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att kostnaden inte överensstämmer med syftet med bidraget utan handlar om intern kompetensutvecklingsinsats som ska hanteras inom förvaltningens ordinarie arbete.

Botkyrka kommun har med hjälp av Socialstyrelsens bidrag tagit fram en kommunövergripande utbildningsplattform om våld mot barn och unga som bland annat syftar till att skapa gemensam förståelse för våld mot och mellan barn och unga för yrkesverksamma som kommer i kontakt med målgruppen.

Ambitionshöjning och komplement till ordinarie verksamhet

Utbildningsplattformen var en tydlig ambitionshöjning av ordinarie verksamhet. Den föranleddes av en kartläggning av kommunens befintliga utbildningar med syfte att förebygga och åtgärda våld mot barn och unga. Syftet med den inventering och behovsanalys var att inventera det våldspreventiva arbetet i Botkyrka samt säkerställa att det inte skapades utbildningar som redan fanns inom ordinarie verksamhet och undersöka om kunskapsbehovet var helt omhändertaget. Utifrån kartläggningen gick det att fastställa att det var ett bra tillfälle att förstärka kommunens arbete och att satsa på en kompetenshöjning. En utbildningsplattform om våld och dess konsekvenser blev en möjlighet att komplettera ordinarie arbete inom ett högst relevant område som svarade direkt mot statsbidragets syfte.



Processen för framtagandet av plattformen skapade en kunskapshöjning under det riktade statsbidraget relativt korta verkställighetsperiod samtidigt som resultatet av arbetet skapar ett mervärde då det fortsätter genererar kunskap även efter bidragets sluttid. Botkyrka kommun beräknar att ca 2000 medarbetare kommer att ta del av utbildningarna i plattformen i ett första skede. Tidigare har endast vissa arbetsgrupper kunnat ta del av en fysisk utbildningsserie inom ämnet. Ytterligare exempel på långsiktiga effekter är att det är kunskap som säkerställs vid nyanställningar. Arbetet har därför förstärkts genom att flera medarbetare i kommunen nu får tillgång till ny kunskap genom de digitala utbildningarna. Genom plattformen har ordinarie utbildningsserie även kompletterats och utvecklats. Högt räknat så har respektive utbildning som bekostats med statsbidraget kostat 540 kr per medarbetare.

Utbildningsplattformen kompletterar, utvecklar och förstärker det våldsförebyggande och med det brottsförebyggande

Medel från Socialstyrelsen har använts till framtagandet av de första utbildningarna på utbildningsplattformen. Fler utbildningar har därefter producerats med andra medel. De utbildningar som finansierats av Socialstyrelsens statsbidrag är följande:

- *Botkyrka mot våld*: Grundutbildningen (i fem olika versioner anpassat till respektive förvaltning) som bland annat visar hur medarbetare kan bidra till att minska våld mot barn och unga, hur våldet kan se ut samt sambandet mellan makt, normer och våld med Botkyrkas våldsförebyggande arbete i fokus.

- *Botkyrka mot hedersrelaterat våld*: En utbildning som ger kunskap om hur hedersrelaterat våld och förtryck kan ta sig uttryck och vilka tecken man kan upptäcka hos barn och unga vuxna. Man får förståelse för hur man kan bidra till att både stötta utsatta barn och unga, och hur man kan bidra till det förebyggande arbetet inom Botkyrka kommun.

- *Våldsutsatta barn och unga som lever med funktionsnedsättningar*, som ger kunskap om våldsutsatta barn och unga vuxna med funktionsnedsättning för att kunna upptäcka signaler och agera. Man får förståelse för vikten av bemötande och barns och ungas rätt till livsutrymme.

- *Samtala med barn och unga om våld*, som ger kunskap om hur man kan agera när man får indikationer på att ett barn eller en ung vuxen är utsatt för våld. Man får förståelse för vilket stöd Socialtjänsten erbjuder, och får möjlighet att reflektera kring hur man kan prata med barn och unga om våld.

Att förebygga och motverka våld bland barn och unga är att förebygga och minska risken för kriminalitet bland barn och unga, både utifrån att barn



som drabbas av våld därmed drabbas av kriminalitet och utifrån att våld (både att själv bli utsatt, bevittna eller utsatta andra) är en av de främsta riskfaktorerna för utvecklandet av kriminellt eller normbrytande beteende. Detta styrks av forskning samt är något Socialstyrelsen lyfter som riskfaktorer i bland annat kunskapsstödet till socialtjänsten *Bedöma risk och behov för barn och unga som begår brott eller har annat normbrytande beteende*. En bedömning om att utbildningsplattformen inte överensstämmer med syftet med statsbidraget skulle innebära en bedömning att våldsförebyggande arbete och motverkandet av våldsutsatthet bland barn och unga inte minskar risken för kriminalitet.

Då våldsutsatthet är brett och ofta återfinns i eller i riskzonen för kriminella miljöer finns delar i dessa utbildningar som även är direkt kopplade till unga i riskzon. Ett exempel är i utbildning *Våld mot personer med funktionsnedsättning* där en av ljudberättelserna fokuserar på en ung person med intellektuell funktionsnedsättning som blir lurad av ett ”kompisgäng” att köpa ut alkohol. Pedagogiskt fokus är sedan hur medarbetarna på hans boende kan uppmärksamma detta och stötta honom i att få adekvat hjälp. Hans utsatta situation utnyttjas av gänget som försöker få honom att begå brott (köpa ut) som skulle kunna vara en inkörsport till mer omfattande kriminalitet och utnyttjande. Det är ett tydligt exempel på hur det våldsförebyggande och brottsförebyggande arbetet hänger ihop, där tidig identifiering och tidiga insatser kan motverka eventuell kriminalitet innan det är för sent.

Lyssna till ljudberättelsen om Amit:

[LJUDBERÄTTELSE - Amit on Vimeo](#)

Utgångspunkten har dock genomgående varit att utveckla en utbildning med särskilt fokus på barn och unga inom organiserad brottslighet. Denna utbildning, *Förebygg barn och unga i kriminalitet*, är nu färdigställd och levererad, och utgör en del av arbetet att knyta ihop vålds- och brottsförebyggande arbetet kring målgruppen. Innan skapandet och lanserandet av denna utbildning bedömdes det dock som nödvändigt att först skapa en gemensam grundförståelse för barn och ungas våldsutsatthet i ett bredare perspektiv.

Utbildningsplattformen gynnar samverkan enligt statsbidragets syfte

Socialstyrelsen beskriver att medlen bland annat kan användas för att utveckla samverkan mellan aktörer i lokalsamhället. Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) i rapporten *Samverkan i lokalt brottsförebyggande arbete* är samsyn en förutsättning för att samverkan ska vara effektiv. För att arbeta med kunskapsbaserat vålds- och brottsförebyggande arbete krävs en förståelse för problemets omfattning, struktur och utveckling. Detta understryks även av Socialstyrelsen i det kunskapsstöd som nämndes i tidigare, *Bedöma risk och behov för barn och unga som begår brott eller har annat normbrytande beteende*, där de



betonar att samsyn är nödvändig för att samverkan ska fungera. Samsynen beskrivs bland annat handla om att dela en gemensam värdegrund, använda gemensamma begrepp eller kunskap om varandras grepp, och ha en gemensam kunskapsbas om risk- och skyddsfaktorer.

Ovanstående understryker därmed vikten av det som utbildningsplattformen bidrar till att skapa: en gemensam samsyn, ett enhetligt språk, en gemensam värdegrund och en gemensam problembild. Genom plattformen etableras en gemensam kunskapsbas som omfattar bland annat: vad våld är, hur det yttrar sig, dess konsekvenser, bakomliggande orsaker, risk- och skyddsfaktorer, det stöd som finns att tillgå inom kommunen, hur professionella kan bidra till att minska våldet, samt sambandet mellan makt, normer och våld – med särskilt fokus på Botkyrkas våldsförebyggande arbete. Plattformen har tagits fram med hjälp av en inventering av befintlig kunskap och Botkyrkas lokala behov. På så sätt har uppbyggnaden varit helt fokuserad på att utveckla och förstärka medarbetarnas förmåga att delta i och bidra till det vålds- och brottsförebyggande arbetet på ett sätt som är anpassat till den lokala kontexten.

I utbildningsplattformen integreras ett jämställdhetsperspektiv och kunskap om destruktiva maskulinitetsnormer. Detta kopplas samman med en förståelse för hur våld påverkas av och är en del av större samhällsstrukturer, normer och maktförhållanden. Genom att förstå hur sociala normer och maktrelationer kan bidra till att upprätthålla våld, får medarbetarna bättre förutsättningar att hantera och motverka de strukturer som möjliggör våld. På så sätt kan de också bidra till ett effektivt vålds- och brottsförebyggande arbete, särskilt för barn och unga.

Utifrån vikten av ett värderingsarbete med normer i det brotts- och våldsförebyggande arbetet, främjar och förstärker utbildningsplattformen Botkyrkas långsiktigt vålds- och brottsförebyggande arbete i ansatsen om att bli en kommun fri från våld. Utöver den gemensamma kunskapsbas, språk och värdegrund som utbildningarna medför har den gedigna processen och framtagandet av dem i sig varit verksamhetsutvecklande och stärkt samverkan. Det har involverat och engagerat över flera hundra medarbetare, både ledning och operativ personal från samtliga förvaltningar som möter barn och unga i kommunen. Att det blir en digital plattform ökar tillgängligheten och räckvidden av en helt nödvändig brottsförebyggande och våldsförebyggande kompetens.

Plattformen som skyddsbarriär för statsbidragets målgrupp

Att stärka och satsa mer resurser på att förebygga sociala problem och stötta människor i riskfyllda situationer innan de hamnar i kris går även i linje med nya socialtjänstlagen samt regeringens riktning och nationella strategi för det socialpreventiva brottsförebyggande arbetet. I regeringens brottsförebyggande strategi (Skr. 2023/24:68) lyfts det våldsförebyggande



arbetet, se 3.6 *Våldsförebyggande arbete*, som en av de åtgärder som bidrar till en första skyddsbarriär mot risken för kriminalitet och utanförskap. Följande citat går att återfinna i skrivelsen:

”Våld mot barn, våld i barns och ungas nära relationer, mäns våld mot kvinnor samt hedersrelaterat våld och förtryck är exempel på våld som direkt eller indirekt drabbar många i vårt samhälle. Barn har rätt till skydd mot alla former av våld. Att som barn utsätts för våld eller bevittna våld ökar också risken för ohälsa, kriminalitet och andra problem senare i livet. Barn som upplever våld i hemmet eller i sitt närområde har också en ökad risk att själva använda våld och över tid kan våldet normaliseras. Det är därför nödvändigt med ett brett främjande och förebyggande arbete som lägger grunden för ett samhälle utan tolerans för våld, och som i förlängningen även bidrar till att förebygga att barn och unga involveras i kriminalitet.”

”Regeringen vill betona att det våldsförebyggande arbetet är en viktig del i det bredare brottsförebyggande arbetet. Individer som har utsatts för våld, eller utsätter andra för våld, behöver ett riktat stöd respektive särskilda insatser för att upphöra med våldet.”

Genom utbildningsplattformen förstärker kommunen, utöver kunskapen om våld, även kunskapen om socialtjänstens arbete med ett syfte att öka förtroende för, samverkan med och tillgänglighet av socialtjänstens verksamhet och stödinsatser. Utbildningsplattformen är därmed ett relevant exempel på åtgärd som utvecklar arbetet med tidiga insatser och skapar ett brett främjande och förebyggande arbete, som i förlängningen bidrar till att förebygga att barn och unga involveras i kriminalitet.

Spridning av plattformen ger mervärde

Kommunen ser på sikt potential att sprida materialet och utbildningsplattformen till externa samverkanspartners i Botkyrka. I dagsläget har även flera andra kommuner efterfrågat att få använda framtaget material. Genom att sprida materialet kan andra dra nytta av Botkyrkas erfarenheter och arbete inom området, vilket både kan öka kunskapen och medvetenheten kring våld och utsatthet bland barn och unga samt bidra till en ökad samverkan och kunskapsutbyte mellan fler aktörer.

11. Aktiviteter med trossamfund (20 000 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att kommunen inte har kunnat visa att aktiviteten överensstämmer med bidragets syfte. Att kommunen inte har lämnat beskrivning av aktivitet.



Botkyrka kommuns hänvisning till bidragets syfte

Ett tryggt samhälle byggs på grundläggande värden, där främjande av brottsfrihet och hälsosamma levnadsvillkor för unga är centralt. För att uppnå detta är det avgörande att stärka relationer mellan människor och arbeta förebyggande, inte bara vid krissituationer. Ungdomskommittén i Fittja moské, med stöd av statsbidrag, har genomfört aktiviteter som både gynnat unga och stärkt samarbetet mellan kommunen och trossamfundet. Det nyetablerade samarbetet har inneburit mer än ökat samhällsengagemang och social sammanhållning. Arbetet har lett till en mer proaktiv samverkan, där kontakten inte enbart sker vid enskilda krishändelser som skjutvapenvåld, nyrekrytering till kriminella nätverk eller konflikter i offentliga miljöer. Nästa steg är att vidareutveckla samarbetet för att främja ett långsiktigt brottsförebyggande arbete.

Hur medlen har använts

Utifrån Stockholmsenkäten har kommunen sett ett behov av främjande insatser som stärker friskfaktorer hos ungdomar. Tillgång till en meningsfull fritid är en av de viktigaste skyddsfaktorerna i barn och ungdomars liv. Ungdomsenkäten visar att andelen niondeklassare som uppger att de ofta eller ibland brukar vara på fritidsgård eller annan träffpunkt ligger klart över kommunsnittet och länsnittet. Samtidigt visar undersökningen att ungdomar i området har ett relativt lågt engagemang i ledarledda fritidsaktiviteter, föreningsliv eller annan fysisk aktivitet.

Fittja moské har en ungdomskommitté som anordnar aktiviteter öppna för alla med teman som psykisk hälsa, vardagsekonomi, juridik, demokrati, samtal och, vandring. De tar upp aktuella och relevanta ämnen för unga som också kan stärka och trygga dessa i sin ungdom och inför vuxenlivet. Ungdomskommittén har under 2023 anordnat aktiviteter inom dessa teman.

12. Kommunikationsinsatser (351 290 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att kommunen inte har redovisat kostnaden på sådant sätt att det går att spåra vad medlen använts till.

(Bilagor 12.1-12.4)

13. Layout TÅGET (59 400 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att kommunen inte har kunnat redovisa kostnaden på sådant sätt att det går att säkerställa att medlen använts i enlighet med syftet med statsbidraget.

I Botkyrka utbildas skolpersonal, elever (6–15 år) och vårdnadshavare genom det våldspreventiva skolprogrammet Tåget. Tåget är en utbildningsinsats som bedrivs genom en tvärsektoriell samverkan mellan



kommunstyrelseförvaltningen, socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och polisen.

En visuellt tilltalande och pedagogisk layout i utbildningar om våldsprevention gör det enklare att ta till sig information om komplexa teman som relationer, konflikthantering och riskbeteenden. För att vi ska nå ut till de allra yngsta som inte är läskunniga och möta de olika nivåer av koncentrationsförmåga som finns hos barn behöver layouten vara enkel att följa, genom exempelvis bildstöd. En inlärningsvänlig layout organiserar informationen på ett pedagogiskt sätt, vilket gör det lättare att förstå och minnas budskapet samt bidrar till en mer strukturerad samverkan mellan våra olika aktörer som ska bedriva arbetet på skolorna.

(Bilaga 13.1)

14. Studieresa till Malmö (71 593,07 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att Sluta Slå, Förövares våld mot andra, inte uppfyller syftet med statsbidraget

representanter från polismyndigheten, socialförvaltningen, kriminalvården och kommunstyrelseförvaltningen har genomfört en studieresa till Malmö för att studera Malmömodellen *Trygg relation – fri från våld*, i syfte att skapa nya samverkansstrukturer i arbetet mot våld i nära relationer.

Individer som utsätts för våld i hemmet riskerar att bli våldsutövare i framtiden (se Socialstyrelsens rapport *Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld 2024*) och utövande av våld inom hemmet ökar risken för våldsanvändning i offentliga miljöer (se Jämlys rapport *Kommuners förutsättningar i arbetet mot mäns våld mot kvinnor 2024*). Genom att skapa förutsättningar för färre barn att växa upp i våldsamma hem, att tidigt identifiera och erbjuda insatser till våldsamma män/föräldrar, minskar risken för barn och unga att hamna i kriminalitet. Med bakgrund av detta ser vi en vikt i att utveckla arbetet med våld i nära relationer inom Botkyrka kommun.

Efter studieresan till Malmö har samverkan mellan kommunen och Polismyndigheten i arbetet med våld i nära relationer utvecklats och förstärkts. Redan under resan så identifierades aktiviteter som direkt kunde förstärka det pågående arbetet, exempelvis så enades aktörerna om en rutin vid kontakt med utövare. Även samverkan mellan enheter på



socialförvaltningen stärktes under resan vilket påverkat utvecklingen av arbetet på ett positivt sätt.

Efter resan har en arbetsgrupp tillsatts som ska arbeta med frågor som berör våld/brott i nära relationer, ett samarbete mellan kommunstyrelseförvaltningen, socialförvaltningen och Polismyndigheten. Arbetsgruppen arbetar med att ta fram samverkansstrukturer med inspiration från Malmömodellen. Genom att skapa samverkansstrukturer i arbetet mot mäns våld bedrivs ett våldsförebyggande arbete på universell nivå. Detta är utvecklande för den brottsförebyggande verksamheten då det ger möjlighet för berörda aktörer i Botkyrka kommun att tidigare upptäcka våldsproblematik och genom tidiga insatser minska risken för att unga utvecklar en kriminell livsstil. Genom ett mer systematiskt arbete och att samverka mellan olika verksamheter kan kommunen nå barn och unga i riskzon och agera mer effektivt än tidigare. Detta ökar kommunens kapacitet att förebygga våld och brott långsiktigt.

15. Knattefotbollsskola (400 000 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att delar av kostnaden avser 2024

Botkyrka kommun delar Socialstyrelsens bedömning och återför 200 000:-

16. Ej statsbidrag (17 871,91 kronor)

Socialstyrelsen bedömer, likt kommunen att kostnaden inte överensstämmer med bidragets syfte.

Kommunen delar Socialstyrelsens bedömning och avser återbetala aktiviteten.

17. Evenemang stadsdelar (227 279,66 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteterna luciafirande, nyårsfirande och julmarknader inte överensstämmer med bidraget syfte.

Socialstyrelsen kritik mot evenemang i Fittja

Lägesbild Fittja

Genom kommunens arbete med lägesbild har det identifierats platser som kan förstärkas med aktiviteter. Aktiviteterna har haft ingången att de ska komplettera fältarbetet, att vara brottsförebyggande och motverka otrygga miljöer.



I Fittja pågår en omfattande och befäst öppen narkotikaförsäljning. Försäljningen håller till inne och utanför Fittja centrum, tunnelbanan samt närliggande fastigheter. Fortsatt har flertal grova våldsbrott skett i området under 2023. Narkotikaförsäljningen och våldsbrottsligheten för med sig en rad konsekvenser för Fittja, däribland otrygghet.

För att kunna påverka den öppna droghandeln tidigarelade kommunen renoveringen av Fittja torg. I samverkan med polis och bostadsbolag sågs torget vara helt avgörande för att fortsätta det redan påbörjade brottsförebyggande arbetet. Statsbidraget har kompletterat den satsningen genom att kommunen haft möjlighet att genomföra aktiviteter som kompletterar och förstärker den uppsökande och relationsskapande verksamheten gentemot barn och ungdomar

Nätverksgrupperna i Fittja, föreningslivet, näringslivet och civilsamhället har anordnat aktiviteter och event av olika slag för att ta plats bland annat i och utanför Fittja centrum. Aktörernas närvaro har väckt nyfikenhet och intresse. Genom att komma ut och möta medborgare har det skapats bättre relationer och mer tillit. Medborgare har själva uttryckt att närvaro och aktiviteter utförda av kommunen, föreningar med flera har skapat trivsel och trygghet. Till exempel har medborgare, till skillnad från tidigare, vågat ta vägen genom centrum när de ser att det pågår en aktivitet där. Inte sällan har de stannat upp, fikat och samtalat med aktörerna.

Luciatåg

Luciatåget som genomfördes var en av aktiviteterna som går i linje med platssamverkan. Genom att ta över en otrygg plats, agera kapabla väktare och bedriva verksamhet som skapar en trivsamt och trygg upplevelse för deltagare och förbipasserande signalerar kommunen ett omhändertagande av platsen och en ambition att ge känslan av trygghet. Med tanke på platsens lägesbild blir det en brottsförebyggande aktivitet

Beskrivning av aktiviteten

Fittja är en ort där traditioner och högtider är viktiga för många. Traditioner och högtider firas på olika sätt och hjälper människor att komma samman och trivas. Tryggheten det innebär är en central faktor i det brottsförebyggande arbetet.

Genomförande av aktiviteten

Den 13 december besökte ett luciatåg med elever från Fittjaskolan och Tallidsskolan Fittja centrum. Fittjapulsen bjöd på glögg, pepparkakor och julmust. Aktiviteten hölls inne i Fittja centrum. Luciatåget bestod av ca 20 barn i sällskap med lärare, föräldrar, rektorer och yrkesverksamma från flertalet olika verksamheter. Aktiviteten besöktes av cirka 100 personer (medborgare, familjemedlemmar till barnen med flera). Luciatåget sjöng både klassiska och nya julsånger.



Effekt av aktiviteten

Luciafirande var uppskattat och bjöd på julstämning under en kall årstid där de ottrygghetsskapande krafterna brukar flytta in i centrum. Med Luciafirandet skapades ett större flöde av vuxna på platsen vilket bidrog till en brottsförebyggande effekt. Aktiviteten i sig skapade också en gemensam identitet och samhörighet vilket kan motivera medborgare till nya initiativ att göra området mer levande och tryggt.

Julmarknad Fittja

Sysselsättning är en viktig faktor för att förebygga att barn och unga dras in i kriminalitet. Sysselsättning kan bland annat innebära arbete, bidra till erfarenhet och personlig utveckling hur ens egen insats leder till ett resultat. Sysselsättning ger en känsla av sammanhang. Sysselsättning kan även stimulera vilja till fortsatt utveckling.

Under julmarknaden arvoderades två unga personer som funktionärer. Dessa fick vara medhjälpare till eventsamordnaren - hjälpa till med workshops, logistik vid scenuppträdanden, ställa i ordning möbler och hjälpa till med städning efteråt. Utöver detta bildades en spontan barngrupp som hjälpte till med korvgrillning och utdelning av pepparkakor.

Förutom att skapa en försmak för olika typer av sysselsättningar, vilket kan utgöra en skyddsfaktor mot att söka samhörighet och börja agera inom kriminella miljöer, utgjorde samarbetet med barn och unga på julmarknaden ett led i det relationsskapande som är så viktigt för att aktörer i området ska kunna känna igen barnen, samtala med dem i vardagen, fortsätta samarbeta med dem och förebygga att de dras in i kriminalitet. Ett exempel från våren 2024, som kunde härledas till julmarknaden 2023, var då en aktör i Fittja kunde avstyra en potentiell situation av nyrekrytering av barn. Genom att veta vad barnet hette, vilken skola det tillhörde med mera kunde förutom dialog direkt på platsen kontakt tas med ansvarig rektor som sedan vidtog åtgärder för att stötta och skydda barnet.

Beskrivning av aktivitet

Trivsel är en central faktor för att uppmuntra medborgare att komma till Fittja centrum och få fler medborgare att röra sig i området, det är således en central faktor i det brottsförebyggande arbetet. Nätverksgruppen tillsammans med föreningslivet, centrumägare och bostadsbolag bjöd in medborgarna till en julmarknad med fokus på kulturella uppträdanden, pyssel och aktiviteter för barnfamiljer. Lokala hantverkare fick möjlighet att sälja sitt hantverk och skolelever baka och sälja fika.

Genomförande av aktiviteten

Lördagen den andra advent (9 december) höll ovan nämnda aktörer en julmarknad i Fittja. Det bjöds på sång, musik, dans och fika. Det hölls en pysselworkshop där barn fick klä en gran som sedan sattes upp i Fittja.



Hantverk och chokladbollar såldes. Cirka 1000 personer besökte julmarknaden, både boende från Fittja och andra stadsdelar.

Effekt av aktiviteten

Julmarknaden höll bland annat till inne i Fittja centrum. På grund av det stora deltagarantalet trycktes narkotikahandeln tillfälligt ut från Fittja centrum. De kriminella aktörerna trivs bättre på platser där det inte är för mycket folk, där det är lättare att få överblick över kunder och att ta sig från platsen. Aktiviteter som lockar mycket folk och bidrar till stora flöden utgör ett störningsmoment för ljusskygga och kriminella aktörer. Det kompletterar det fältförlagda arbetet och förstärker det brottsförebyggande arbetet.

Socialstyrelsen kritik mot evenemang i Hallunda/Norsborg

Lägesbild Hallunda/Norsborg

Enligt medborgarenkätundersökningen har Hallunda-Norsborg den lägsta siffran när det gäller tryggheten. De senaste åren har stadsdelen drabbats hårt av gatuvåldet. Skottlossningar och sprängningar har bidragit till att upplevelsen av otrygghet har ökat hos medborgarna. Detta har starkt påverkat deras vardag. En del föräldrar tillåter inte sina barn och unga att befinna sig i de offentliga rummen samt eller röra sig mellan stadsdelarna i Botkyrka. Vuxna har också begränsat sin egen möjlighet att röra sig fritt i stadsdelen.

Inom ramen för EST-arbetet har över tid lyfts en oro för narkotikaförsäljning och rekrytering av unga till kriminalitet på ett antal platser i stadsdelen, framför allt runt Norsborg centrum. Området runt Norsborg centrum är en plats som människor i dialoger ofta beskriver som otrygg och otrivsam. Det är en strategisk plats i stadsdelen som behöver upplevas som trygg och trivsam, inte minst på grund av den vardagliga handeln, den nära kopplingen till kollektivtrafiken och andra viktiga målpunkter.

Genom lägesbildsarbetet har kommunen identifierat platser som kan förstärkas med aktiviteter. Aktiviteterna har haft ingången att de ska komplettera otrygga miljöer och med det fältarbetet. Kommunen tillsammans med föreningslivet, näringslivet och civilsamhället har under året arbetat med att skapa liv mellan husen och i det offentliga rummet. Syftet med evenemangen var att komplettera det brottsförebyggande arbetet samt att synliggöra och berätta för medborgarna om vad kommunen i samverkan med civilsamhället/föreningslivet gör för att bidra till en positiv utveckling i stadsdelen.

Det går att notera att Hallunda-Norsborg sedan 2024 inte längre räknas som en öppen drogscen. Utan tvekan har det varit ett långsiktigt polisärt arbete samt insatser från kommunens sida som har bidragit till denna positiva



utveckling, varav aktiviteter i de offentliga rummen tillsammans med civilsamhället och andra aktörer har spelat en stor roll.

Luciafirande Hallunda

Beskrivning av aktivitet

Enligt EST lägesbild används området omkring Hallunda Folkets hus och parken i närheten för narkotikahantering och upplevs som otryggt av medborgarna. På Folkets hus finns ett bibliotek som besöks regelbundet av barn och unga. Otryggheten i området begränsar vuxna från att kunna röra sig fritt i stadsdelen och en del föräldrar låter inte sina barn och unga att befinna sig i de offentliga rummen. Aktiviteten syftar till att öka trygghet och trivsel i det offentliga rummet i centrala Hallunda och med det få heterogena flöden av personer som rör sig på platsen.

Genomförande av aktivitet

Den 13 december fick Hallunda centrum besök av ett luciatåg med elever från Karsby International School. Luciatåget fortsatte sedan mot Folkets hus. Ett annat luciatåg med elever från skolan Kastanjen lussade först på Hallunda bibliotek för att därefter möta upp det andra luciatåget och lussa tillsammans på Folkets hus. Allmänheten bjöds på julsånger och julfika. Cirka 40 elever medverkade under dagen och aktiviteten besöktes av cirka 100 personer.

Effekter av aktiviteten

Aktiviteten lockade medborgare till det offentliga rummet, vilket innebär mer vuxennärvaro och därmed en viktig brottsförebyggande och trygghetsskapande faktor på platsen. Aktiviteten skapade också ett sammanhang och en möjlighet till kontakt och gemenskap, vilket kan motivera medborgare till att ta nya brottsförebyggande initiativ.

Julmarknad Hallunda

Beskrivning av aktivitet

Lördagen den 16 december bjöd nätverksgruppen tillsammans med föreningslivet, centrumägaren och bostadsbolagen in medborgarna till en julmarknad med fokus på kulturella uppträdanden, pyssel och aktiviteter för barnfamiljer samt samtal om trygghetsskapande och våldförebyggande arbete. 15 olika aktörer medverkade under dagen, varav tio från civilsamhället. Evenemanget genomfördes både inne och utanför Folkets hus. Besökarna bjöds bland annat på sång, musik, dans, julpyssel, minitåg, mat och julklappsutdelning. Det sistnämnda organiserades av representanter från Ungdomsfullmäktige. Genom en kampanj samlade de in leksaker som de sedan delade ut som julklappar till barnen på julmarknaden – allt som allt



200 julklappar som mottogs med glädje. Julmarknaden lockade cirka 500 besökare.

Effekt av aktiviteten

Julmarknaden skapade en fin och varm julstämning i centrala Hallunda. Aktiviteten lockade ett stort antal medborgare till det offentliga rummet, vilket innebar mer vuxennärvaro och därmed en viktig brottsförebyggande faktor som kompletterade fältarbetet på en annars otrygg plats. Aktiviteten skapade också ett sammanhang och en möjlighet till kontakt och gemenskap, vilket kan motivera medborgare till att ta nya brottsförebyggande initiativ att göra platsen levande och trygg.

Nyårsfirandet på Kårsby IP

Beskrivning av aktivitet

Aktiviteten syftade till att öka tryggheten i det offentliga rummet på nyårsafton. Valet av ett organiserat nyårsfirande på just Kårsby IP grundades i att platsen är en samlingsplats på kvällstid för främst ungdomar. EST lägesbild säger också att platsen används för brottsliga handlingar såsom narkotikahandtering och bruk av lustgas. Under tidigare nyårsaftnar har det också observerats att det finns en del barn och unga som inte har något att göra i området. Dessa barn riskerar att fångas upp av kriminella aktörer. Det finns också risk för att dessa barn och unga smäller fyrverkerier utan vuxen närvaro, vilket kan medföra skador på person och egendom. Aktiviteten syftade till att under nyårsafton erbjuda barn och unga en trygg plats och en möjlighet att fira tolvslaget tillsammans med andra.

Genomförande av aktiviteten

Norsborg FC tog på sig uppdraget att genomföra ett organiserat nyårsfirande tillsammans med barn och ungdomar på Kårsby IP. Tillsammans lagade de mat, bakade, lekte och spelade spel. De genomförde också en vandring under kvällen och agera närvarande, trygga vuxna i området. Under promenaden träffade de på andra ungdomar och det resulterade i många givande samtal. Under kvällen upptäckte man också en brand i en papperskorg som man kunde hjälpa till att släcka. Kommunen har erfarenhet av den här formen av aktivitet avvärt andra problemfyllda områden just vid nyårsafton. Vid den andra platsen prövades insatser som väktare, ordningsvakter, ökad polisnärvaro och andra mer kontrollerande insatser. Det gav inte en lugnande effekt. Med aktiviteter som syftade till samvaro kompletterades det brottsförebyggande arbetet på ett effektivt sätt. Med hjälp av statsbidraget gavs tillfället att komplettera det brottsförebyggande arbetet även till det här utsatta området.



Effekt av aktiviteten

Aktiviteten var mycket uppskattad av ungdomarna och många önskade att den skulle bli en fortsatt tradition. Genom evenemanget skapades en möjlighet för ungdomar i området att under ordnade former fira nyårsafton tillsammans med vuxna. Det blev också ett naturligt flöde av trygga vuxna på platsen under en kväll som i vanliga fall kan uppfattas som otrygg. Den genomförda vandringen bidrog också till att stärka antalet kapabla väktare över ett större område, som både med samtal och handgripligen (släckning av brand i papperskorg) kunde bidra till den upplevda tryggheten i området.

18. MKC Campus (50 000 kronor)

Socialstyrelsen kan inte säkerställa att medlen använts enligt syfte med bidraget då kommunen inte redovisat kostnaden på ett sådant sätt att det går att spåra vad medlen gått till.

MKC genomförde under 2023 fokusgruppsintervjuer samt enskilda intervjuer som underlag/förstudie om hur lokalsamhällen – individer och samhället i stort – påverkas av det ökade dödliga våldet. Intervjuerna tog särskilt sikte på föräldrar i Botkyrka.

Syftet med förstudien var att intervjuerna tillsammans med litteraturstudier skulle ligga till grund för en fördjupad forskningsansökan om denna högaktuella fråga. Förstudien bidrar till en långsiktig kunskapsuppbyggnad med bred spridning som är användbar både för Botkyrkaborna och samhällsaktörer på alla nivåer. Genom ett utökat kunskapsunderlag med fokus på den lokala verkligheten syftar studien således till att ge samhällsaktörer i Botkyrka ökad möjlighet till samverkan för att bemöta konsekvenserna, samt bidra till ökad trygghet efter de skjutningar som ägde rum i kommunen under 2023. Studien syftar även till att verka som ett förstärkande och kompletterande underlag i kommunens brottsförebyggande arbete för att minska risken att unga hamnar i kriminalitet.

Förväntningarna är att studien ska bidra till fördjupade forskningsansökningar samt en skrift och publika samtal på temat. Fokusgruppsamtalen som genomfördes i samband med studien kommer att ligga till grund för fortsatt arbete inom området.

(Bilaga 18.1-18.3)

19. V.47 Vi mot Våldet (119 717,29 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att beskrivningen och redovisade kostnader inte tydligt överensstämmer med varandra eller bidragets syfte

En vecka fri från mäns våld mot kvinnor är ett initiativ skapat av organisationen MÄN och Unizon. De kallar veckan ”En vecka fri från våld”. Vi valde att döpa om veckan i enighet med en fördjupningskväll som



var tidigare under hösten 2023, ”Vi mot våldet”, som då hade fokus på skjutvapenvåldet.

Veckan var en kampanj- och aktivitetsvecka som satte ljuset på det gemensamma förbyggande arbetet mot mäns och killars våld och att minska risken för barn och unga att dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Under veckan ordnades en rad aktiviteter i Botkyrka.

Syftet med veckan var att förstärka och uppmärksamma det våldsförebyggande arbetet och inspirera till lokal och regional aktivitet mellan socialtjänst, skola och polis, att främja samverkan för att på så sätt driva utvecklingen framåt. Under veckan arrangeras seminarier, nätverksträffar, filmvisningar och lanseringar med mera.

(Bilagor 19.1-19.16)

20. EST konferens (50 635,80 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att kommunen inte har redovisat kostnaden på sådant sätt att det går att säkerställa att medlen använts enligt syftet med statsbidraget.

Se bilagor med ekonomiska redovisning

(Bilaga 20.1-20.3)

21. Ej statsbidrag (1 740 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att kommunen inte har redovisat vad kostnaden avser och kan därför inte säkerställa att medlen använts enligt syftet med statsbidraget.

Hälsodagen

Hälsodagen som genomfördes var en av aktiviteterna som går i linje med aktivering av platsen inom platssamverkan. Kommunen arbetar aktivt med olika inslag av socialt brottsförebyggande arbete där verksamhet skapar en trivsam och trygg upplevelse för deltagare och förbipasserande. Med tanke på platsens lägesbild blir det en brottsförebyggande aktivitet

Beskrivning av aktiviteten

Genomförandet av Hälsodagen på Fittja torg utgör ett led i aktiveringen av det offentliga rummet, där trivsel och trygghet är i fokus. Hälsodagen stärker även en viktig samverkan som även får med Region Stockholm. De begränsar ofta sitt deltagande vilket gör att aktiviteterna de accepterar blir helt centrala för samverkan. Även syftet med Hälsodagen gynnar syftet med bidraget.



Hälsodagen avser att utföra hälsofrämjande aktiviteter, föra dialog med medborgarna om hälsa samt sprida information om hälsoarbete. God hälsa, både fysisk och psykisk, hänger samman med ett fungerande liv oavsett om det handlar om att klara skolan, ha goda relationer till andra människor, kunna ha och behålla ett arbete, kunna ta hand om sina barn med mera. På så sätt utgör hälsoarbete en grund för att förebygga inte bara ohälsa i sig utan överlag icke-fungerande levnadsförhållanden som kan bana för destruktiva livsstilar.

Effekt av aktiviteten

Aktiviteten lockade cirka 300 personer i olika åldrar, varav de flesta vuxna. Vuxennärvaron skapar en viktig effekt på en plats som annars upplevs som otrygg delvis på grund av just få vuxna närvarande. Aktiviteten skapade ett större flöde av vuxna på platsen vilket bidrog till att den förstärkte brottsförebyggande effekter. Aktiviteten i sig skapade också en gemensam samhörighet vilket kan motivera medborgare till nya initiativ till ett brottsförebyggande område.

Kostnaden avser tillståndsansökan användande av offentlig plats, se bilaga.

(Bilaga 21.1)

22. Annonsering förstärkta jour- och familjehem (127 000 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte överensstämmer med statsbidragets syfte.

Det finns ett ökat behov av jour- och familjehem som kan ta emot ungdomar med beteendeproblematik, kriminalitet och/eller missbruk. Annonseringen riktade sig till dessa och med syfte att förstärka jour- och familjehem för målgruppen unga i kriminalitet.

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun har under många år upplevt att placeringar i HVB inte är lämpliga för dessa unga då det finns en tydlig risk för smittoeffekt från andra, mer kriminella, eller missbrukande ungdomar placerade på samma institutioner. Vidare är socialförvaltningens bedömning att jour- och familjehem kan erbjuda en miljö som är svår att uppnå inom institutioner, där en hemmiljö med utökat stöd kan ge bättre förutsättningar för ungdomar att utvecklas i positiv riktning. Genom insatsen möjliggörs också ett förebyggande arbete vad gäller att minska ungdomars utveckling av kriminalitet och de risker detta leder till i övrigt. Utöver denna utgångspunkt har Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de senaste åren genomfört flertalet granskningar som har föranlett att HVB och en SIS-



institution har behövt stänga ner sin verksamhet. Detta är en viktig aspekt som – även om det inte är kommunens huvudskäl till att prioritera jour- och familjehem – ändå bidrar till inställningen att jourhem kan ge bättre förutsättningar att ge ungdomar den stabilitet och trygghet som behövs för att motverka fortsatt destruktiva levnadsförhållanden.

Utifrån bakgrunden ovan har socialförvaltningen velat öka antalet placeringar i jour- och familjehem med en övertygelse om att denna placeringsform på sikt är bättre för att stötta den unge att inte vidareutveckla det normbrytande, kriminella beteendet. Förvaltningen har därför försökt att öka antalet jour- och familjehem som är beredda att ta emot dessa unga. Ofta finns en försiktighet och oro kopplat till just ungdomar med begynnande eller utvecklad kriminalitet och därför finns ett behov av att stärka dessa jour- och familjehem genom att knyta både behandlare och mentorsfamiljer till dem.

Det övergripande syftet har varit att komplettera och bättre kunna erbjuda ungdomar förstärkta jour- och familjehem med behandlingsinslag. Jour- och familjehemmet ska vara uppdragstagare direkt åt Botkyrka kommun och därmed inte konsulentstött. Att barn och ungdomar får möjlighet till en kontinuerlig vård utan sammanbrott bidrar till ökade förutsättningar för stabil skolgång och bättre mående vilket minskar risken till ett destruktivt leverne.

Botkyrka kommun anser utifrån ovanstående att insatsen ligger i linje med statsbidragets syfte och mål.

23. Mentorsfamiljer (126 163,20 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte överensstämmer med statsbidragets syfte. Vidare överensstämmer inte kommunens beskrivning av aktiviteten med det inlämnade ekonomiska underlaget.

Arbetet med mentorsfamiljer följer samma resonemang som ovan beskrivning gällande jour- och familjehem; en placering i jour- och familjehem bedöms på sikt vara bättre för att stötta den unge att inte vidareutveckla ett normbrytande beteende. Socialförvaltningen anser därför att ett utvecklat stöd till jour- och familjehemmen är viktigt för att öka viljan och kompetensen att kunna fortsätta att ta emot uppdrag. Vidare att öka förutsättningarna för fler ska kunna ta emot nya uppdrag utifrån komplexiteten i målgruppen unga i kriminalitet och/eller missbruk.

Förvaltningens egen erfarenhet visar att familjehemsföräldrar efterfrågar mer uppbäckning, delaktighet och stöd i sin roll under placeringstiden. Statsbidraget möjliggjorde att kommunen kunde komplettera ordinarie arbete med Mentorsfamiljer. Mentorsfamiljernas syfte är att kunna erbjuda det. Stödet från mentorsfamiljer ska leda till ökad stabilitet för barnen med färre sammanbrott i placeringen.



Målet är att jour- och familjehemmen ska välja att vara kvar som uppdragstagare i Botkyrka kommun.

Botkyrka kommun hänvisar till syftet

Botkyrka kommun anser utifrån ovanstående att insatsen ligger i linje med statsbidragets syfte och mål. Vad gäller det ekonomiska underlaget var den initiala beräkningen att mentorsfamiljerna skulle ersättas med 20 000 kr. Efter kännedom om att grannkommuner erbjöd en ersättning på 24 000 kronor valde socialförvaltningen att matcha detta belopp vilket också är det belopp som står med i avtalet som upprättats. Utöver arvode tillkommer arbetsgivaravgifter. Avtal bifogas detta yttrande.

24. Utbildning för socialsekreterare i familjerättsligt arbete vid våld i nära relation (11 150,88 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte omfattas av syftet med bidraget

Socialförvaltningens ambition gällande att inkludera större delar av förvaltningen i arbetet att förebygga kriminalitet inkluderar även förvaltningens familjerättsliga arbete. Detta går i linje med det perspektiv kommunen utgår ifrån, det vill säga att det förebyggande arbetet gällande barn och unga i kriminalitet också handlar om att minska riskerna för utsatthet och våld under uppväxten.

Botkyrka kommun hänvisar till syftet

Denna insats har syftat till att komplettera ordinarie arbete med en kompetenshöjning av familjerättens arbetsgrupp. Det långsiktiga målet har varit att öka kompetensen för hela arbetsgruppen inom området våld i nära relation kopplat till familjerättsliga bedömningar. Statsbidraget har därmed använts till en utbildning i samarbetsamtal – som även inkluderat förhållningssätt och arbetsmetoder – då uppgift om förekomst av våld finns. En medarbetare från förvaltningen har deltagit i utbildningen. Då utbildningen varit förlagd på annan ort har även resa och hotell inkluderats i utgifterna. Planeringen har varit att kunskapen från utbildningen därefter ska spridas internt till övriga i arbetsgruppen.

Botkyrka kommun anser utifrån ovanstående att insatsen ligger i linje med statsbidragets syfte och mål.

25. Utbildning i RBM (68 000 kronor)

Socialstyrelsen uppger att kommunen inte har skickat in någon faktura och har därmed inte kunnat redovisa kostnaden på ett sådant sätt att Socialstyrelsen kan säkerställa att medlen använts enligt



syftet med statsbidraget.

Socialförvaltningen har valt att utbilda personal i ett riskbedömningsinstrument avseende kriminogena faktorer som utgår från principerna i risk/behov/mottaglighetsmodellen (RBM). Modellen heter LS/CMI och riktar sig till personer från 15 år. Modellen används för att göra säkra bedömningar av hur insatser ska utformas och genomföras för individer i riskzon för kriminalitet. De personer som inom socialförvaltningen har deltagit i utbildningen arbetar på enheten utredning unga vuxna. Denna enhet utreder och beviljar insatser för personer mellan 18-21 år. Botkyrka kommun anser att aktiviteten tydligt uppfyller syftet med statsbidraget.

Ekonomiskt underlag i form av aktuell faktura bifogas detta yttrande.

(Bilaga 25.1)

26. Skräddarsydd säkerhetsutbildning avseende barnskyddsärenden (56 860 kronor)

Socialstyrelsen bedömer att aktiviteten inte omfattas av syftet med bidraget.

Denna utbildning har riktats till socialsekreterare inom socialförvaltningens barn- och ungdomsenheter och innefattar säkerhetsplaneringar enligt metoden Signs of Safety.

Aktuella handläggare möter barn och unga som kan ha ett utvecklat kriminellt beteende eller riskerar att utveckla det utifrån exempelvis våldsutsatthet. Metoden bygger på att identifiera riskfaktorer i barns miljö samt egna beteenden som är starkt kopplade till en ökad sannolikhet för kriminalitet, såsom exempelvis antisociala kamratrelationer och bristande familjestöd. Metoden har stort fokus på familje- och nätverksarbete och att engagera barnets nätverk för att skapa långsiktigt hållbara lösningar.

Botkyrka kommun hänvisar till syftet

Socialförvaltningens syfte har varit att rusta socialsekreterare att kunna arbeta med att minska ovanstående risker samt att parallellt med detta stärka de skyddsfaktorer som identifieras i barnets liv. Med hjälp av den riktade utbildningsinsatsen kan socialtjänstens ordinarie arbete därmed förstärkas ytterligare med högre kompetens kring- samt möjlighet att identifiera och möta -individer som befinner sig i eller riskerar att hamna i kriminalitet.

Modellen Signs of Safety fokuserar på att skapa trygghet, stärka relationer och identifiera både risk- och skyddsfaktorer och gör den därför högst



relevant i arbetet för att förhindra att barn och unga hamnar i kriminalitet. Nätverksarbetet har också lett till att förvaltningen, de gånger behov av att placera barn och unga förelegat till följd av sådana risker, har kunnat korta ner placeringstiden och arbeta för att återförena den unga med sin familj på ett säkert sätt. Detta anser socialförvaltningen är av stor vikt för att bygga hållbara lösningar i socialtjänstens arbete med familjer och unga i riskzon.

Botkyrka kommuns inställning är att modellen går i linje med statsbidragets mål och anvisning då den syftar till att möjliggöra ett förebyggande arbete mot kriminalitet.

Bilagor

08.1-CMDS faktura.pdf

08.2-Faktura Workshop Unga leder unga.pdf

09.4-faktura 939787.pdf

09.5-faktura 939863.pdf

12.1-100423825 TRYCKSERVICE I ÄNGELHOLM AB.pdf

12.2-100423827 TRYCKSERVICE I ÄNGELHOLM AB.pdf

12.3-100428769 Hammer & Hanborg Sverige AB.pdf

12.4-100428770 Hammer & Hanborg Sverige AB.pdf

13.1-Ändring projektkod.pdf

18.1-MKC.pdf

18.2-lönespec.pdf

18.3-redovisning av Lokalsamhälle och våld.pdf

19.1-Faktura 250176993.pdf

19.2-Faktura 250143008.pdf

19.3-Faktura 250162013.pdf

19.4-Faktura 250177739.pdf

19.5-Faktura 250177742.pdf

19.6-Faktura 250178662.pdf



- 19.7-Faktura 250179388.pdf
- 19.8-Faktura 250179634 bilaga agenda.pdf
- 19.9-Faktura 250179634.pdf
- 19.10-Faktura 250179649.pdf
- 19.11-Faktura 250180033 bilaga program.pdf
- 19.12-Faktura 250180033.pdf
- 19.13-Faktura 250193504.pdf
- 19.14-Faktura 250202534.pdf
- 19.15-Internfaktura 130003827.pdf
- 19.16-V 47 Vi mot Våldet sammanställning kostnader.pdf
- 20.1-Syfte+och+dagordning+EST-konferens+februari+2023.pdf
- 20.2-Korrekt+deltagarlista+EST+konferens.pdf
- 20.3-Bilaga 1 Botkyrka kommun.pdf
- 21.1-Avi_7523079841+Polisen.pdf
- 25.1-Fakturaunderlag RBM-utbildning.pdf
- 27.1-Principiell hållning.pdf